

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

ул.:,,Светозар Марковиќ,, бр. 1, Делчево
тел: 033/411-550 факс: 033/411 550
e-mail: info@delcevo.gov.mk
www.delcevo.gov.mk

ИЗВЕШТАЈ

за реализација на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година

I. Појдовна основа на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година

Остварувањето на социјалната заштита во Општина Делчево се заснова пред се на Законот за социјалната заштита, Законот за заштита на децата, Законот за семејство, Националната програма за развој на социјална заштита во РСМ, Програмата за развој на заштитата на децата во РСМ и други закони и подзаконски акти кои се однесуваат на социјалната, детската и здравствената заштита во РСМ, како и надлежностите дадени на општините со Законот за локалната самоуправа и Статутот на Општината Делчево, каде се уредени правата на граѓаните од областа на социјалната, детската и здравствената заштита.

Социјалната заштита е регулирана со Законот за социјална заштита, кој дефинира систем на мерки, активности и политики за спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е изложен граѓанинот во текот на животот за намалување на сиромаштијата, социјалната исклученост и за јакнење на неговиот капацитет за сопствена заштита. Врз основа на правата од социјалната заштита, а под услови утврдени со Законот за социјална заштита се преземаат мерки преку кои се остварува: социјална превенција, вон- институционална и институционална заштита и парична помош од социјалната заштита. Системот за социјална заштита се остварува преку основање на установи за социјална заштита, центри за социјална работа, социјални установи за институционална и вон-институционална заштита. Центрите за социјална работа се јавни установи, со јавни овластувања, за вршење на работите од социјалната заштита. Тие се одговорни за администрација на социјалните парични надоместоци и обезбедување на социјални услуги. Општините, Градот Скопје и општините во Градот Скопје исто така носат програми за задоволување на потребите на граѓаните од областа на социјалната заштита и овие програми треба да бидат во согласност со Националната програма за развој на социјалната заштита. Тие, исто така, во согласност со нивните можности, можат да утврдуваат и други права во областа на социјалната заштита, права во поголем обем од обемот на правата утврдени со Законот за социјална заштита и пополовни услови за нивно остварување, како и други облици на социјална заштита. Согласно Законот за социјална заштита, општините можат да преземаат мерки преку кои ќе остваруваат социјална превенција, вон- институционална заштита (центри за дневно и привремено прифаќање

на ранливите групи корисници вклучувајќи ги и жртвите на семејно насиљство, центри за давање помош во домашни услови, советувалишта и мали групни домови), институционална заштита (институции за социјална заштита, освен установа за деца и младинци со воспитно – социјални проблеми и установа за деца и младинци со нарушен поведение), како и да утврдуваат и други права во областа на социјалната заштита.

Програмата за социјална заштита поблиску ги уредува подрачјата на социјална заштита, специфичните потреби на населението на Општина Делчево и начинот на остварувањето на правото на социјалната заштита.

Програмата го има предвид самиот процес на децентрализација неговата специфичност и сложеност и функциите кои постапно се пренесуваат од централно на локално ниво.

Социјалната заштита во Општина Делчево се реализира во согласност со расположливите финансиски средства.

Програмата предвидува соработка со надлежниот Центар за социјална работа, односно со Министерството за труд и социјална политика, приватниот сектор, невладините организации и секако со Советот за социјална заштита на Општина Делчево и Советот за социјална заштита на планскиот регион.

II. Основни акценти при изработката на Извештајот

Извештајот за реализација на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година претставува и еден вид родово буџетска анализа на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година со акцент на маргинализирани заедници и со цел давање на препораки за унапредување на програмите и помош на Одделението за јавни дејности при креирањето на нивните програми за следната година при што разгледавме:

- Колку жени и колку мажи имале бенефит од реализацијата на програмата за 2023 година,
- Колку жени и колку мажи биле директно вклучени во реализацијата на Програмата за социјална заштита за 2023 година,
- Колку средства се одвојуваат за секоја активност, од каде и за кого,
- Вклученост на Комисијата за јавни дејности, Комисијата за еднакви можности и Советот за социјална заштита при креирање на активностите од Програмата за социјална заштита имајќи предвид дека општината има Стратегија за родова рамноправност 2023-2026 и Акциски план за реализација на Стратегијата, Социјален план на Општина Делчево 2023-2025 година..

Општината Делчево претендира при донесувањето на Буџетот да го вгради родово одговорниот аспект, и во таа насока општината има донесено Стратегија за родова рамноправност 2023-2026 и Акциски план за нејзино спроведување. *Сепак, во насока на целосно имплементирање на родовиот концепт потребни се дополнителни обуки на административните кадри и општинските советници по однос на родовото прашање, континуиран системски пристап за собирање на податоци на локално ниво кои ќе претставуваат база за изработка на понатамошни извештаи со цел воведување на целосно родово одговорно буџетирање, зголемување на буџетските средства предвидени и наменети за програми и активности со кои би се постигнала родовата рамноправност.*

III. МЕТОДОЛОГИЈА

Краток опис на користената методологија на истражување и буџетска анализа од родова перспектива

Методолошкиот пристап кој е користен при подготовката на Извештајот се однесува на следното:

A. Канцелариско истражување:

- Преглед на законските и подзаконските акти и стратешки документи на национално ниво кои предвидуваат обврски за единиците на локална самоуправа;
- Преглед на интерни акти и стратешки документи, политики и процедури за родова еднаквост и родово одговорно буџетирање донесени од страна на општината;
- Записници од работата на Комисијата за доделување на парична помош
- Родово буџетски анализи во кои се детектирани состојбите со родовата еднаквост и концептирани препораки за подобрување на степенот на вклучување на родовата перспектива во планирањето и буџетирањето на избраните програми

B. Теренско истражување

- Во рамките на теренското истражување организирани се средби/интервјуа со:
  - Контакт лицата номинирани од општините
  - Координатор/ките на комисијата за еднакви можности
  - Раководители на сектори/одделенија
  - Интерсекторската група
  - Членови на Советот за социјална заштита на Општина Делчево
  - Членови на НВО

IV. Опис на конкретната политика која се анализира во Извештајот

Предмет на анализа во овој Извештај е Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година. Во таа насока важно е да се утврди како се донесуваат одлуките за избор на приоритетите за поддршка, кој ќе има бенефит од реализација на активноста, како реализацијата на одредени активности ќе го подобри статусот на жените и мажите соодветно, како се определени средствата за реализација, кој ќе ги реализира активностите и соработка на програмата со другите програми и стратегии на локално ниво.

Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година , Советот на Општина Делчево ја донесе на својата 19 седница, одржана на 24.02.2023 година., објавена во „Службен гласник на Општина Делчево“ бр.2/2023 и објавена на официјалната интернет страница на општината.

Како посебни области на делување , Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година ги наведува следните:

1-Мапирање на социјалните проблеми на ранливите групи и нивните потреби и тоа : мапирање на проблемите и состојбата на старите лица и пензионерите, состојба на лицата со пореченост/лица со посебни потреби, состојбата со невработените лица, состојба на лицата корисници на права од социјална заштита според евидентијата во ЈУМЦР

2-Опис на постоечките социјални услуги во Општина Делчево;

3-Зајакнување на вонинституционалната заштита преку развивање на постојаните и обезбедување нови видови социјални услуги согласно со потребите на граѓаните, како и унапредување на начините за обезбедување и нивно достигнување;

4-Анализа на најприсутните социјални ризици во Општина Делчево со посебен осврт на: миграциите, староста, попреченоста, сиромаштијата и деца во судир со законот;

5-. Социјална заштита на социјално загрозени семејства и поддршка на HBO;

6- Парична помош и стимулативни мерки за деца, ученици и студенти.

7-Вклучување на невработените лица во Општинско корисна работа(OKP) и јавни работи

Согласно наведената програма со која се уредува спроведувањето на социјалната заштита во Општина Делчево предвидено е преземање на следниве мерки и активности:

- Помош на социјално загрозени семејства
- Помош на социјално маргинализирани групи (самохрани родители, роми , деца во судир со законот и др.)
- Помош на лица/семејства погодени од несреќи и др.елементарни непогоди
- Помош на невработени лица кои тешко се сноѓаат на пазарот на трудот,
- Помош и грижа за стари и изнемоштени лица,
- Помош и грижа за лицата со посебни потреби,
- Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание, ученици, студенти
- Промовирање нови социјални услуги и тоа: услуги за информирање и упатување, услуги за помош и нега во домот, услуги за лична аистенција, услуги во заедницата и услуги за вонсемејна заштита

V. Опфат, корисници, чинители

Социјалната политика е еден од клучните сегменти преку кој се покажува сензитивноста на државата и локалната заедница кон специфичните потреби на граѓаните. Низ неа се исполнуваат елементарните потреби, но, воедно, се создава и амбиент за излез, односно надминување на постојната состојба во која се наоѓа граѓанинот.

Поврзувањето на прашањето на родова еднаквост и вклученоста на родовите перспективи во главните текови на животот во локалните заедници претставува многу важен сегмент во остварувањето на социјалните права и различните потреби на жените и мажите.

Како корисници на социјалната заштита се наведени:

- стари и изнемоштени лица кои од било кои причини живеат сами,
- лица со попреченост,
- невработени лица кои тешко наоѓаат работа (OKP и јавни работи),
- лица и семејства кои се нашле во состојба на материјална загрозеност,
- тешко болни лица и приматели на терапија кои не се во можност финансиски да ги покријат трошоците за лекување,
- поединец или семејство кое се нашло во положба на природна непогода (земјотрес, поплава пожар);
- лица корисници на минимална социјална помош;
- еднократна парична помош за новороденчиња,
- стимулативни мерки (стипендии) за ученици и студенти од материјално загрозени семејства и ученици и студенти кои покажале посебен успех во учењето,

- наградно патување за 10 најдобрите ученици од СОУ „М.М.Брицо“ ,
- парична награда за најдобар ученик/чка ром/ка,
- парична награда за ученици кои постигнале значајни резултати на државни и меѓународни натпревари,
- паричен подарок за секое прваче во учебната 2023,

Реализацијата на посебните видови на социјална заштита во самата програма е подделена на пет дела:

1. Парична помош и обезбедување на посебни мерки и услуги за социјална превенција и заштита за одредени категории на лица

Основна цел на оваа активност е општината да им излезе пресрет финансиски или на друг начин на загрозените лица (лица на кои им е потребна хируршка интервенција, тешко болни лица, приматели на терапија, самохрани родители, деца без родители и родителска грижа, семејство кое се нашло во положба на природна непогода , корисници на минимална социјална помош и лица без сртства за егзистенција), кои имаат потреба од социјална заштита, превенција и помош. Паричната помош Општината ја доделува врз основа на постапка уредена во Правилникот за утврдување на критериумите, условите и постапката за доделување на еднократна парична помош.

Активност	Предвидени средства	Потрошени средства	Корисници
Еднократна парична помош за физички лица по основ материјална загрозеност , болничко лекување, елементарни непогоди и смртен случај)	650.000 +персонален данок	432.500 ден. Од ставката ЕПП потрошени се вкупно 727.772 ден. од кои разликата од 295.272 ден. е потрошена по барања поднесени до Советот на општината (парична помош и спонзорства)	132 од кои 63 жени и 69 мажи
Хуманитарни пакети во храна и средства за хигиена	100.000 ден.	0 ден. од Буџетот Обезбедено од општествено одговорни фирми	35 семејства

Подетален преглед на исплатена еднократна парична помош од Општината во 2023 година:

Корисници на парична помош од општината						
Вид на (социјална) помош	поднесени барања од мажи	поднесени барања од жени	ВКУПНО поднесени барања	вкупен износ за мажи	вкупен износ за жени	Вкупен износ
парична помош за материјална загрозеност	21	7	28	39500	14000	53500
парична помош за болничко лекување	44	50	94	121500	207500	329000
парична помош за елементарни непогоди	1	0	1	15000	0	15000
парична помош за смртен случај	3	6	9	11000	24000	35000
одбиени барања	8	10	18	0	0	0
ВКУПНО поднесени барања	77	73	150			
ВКУПНО Одобрени барања	69	63	132	187000	245500	432500

1.1.Анализа на потрошениите средства за парична помош и обезбедување посебни мерки и услуги за социјална превенција и заштита за одредени категории на лица.

За оваа активност исплатени се вкупно 432.500 денари и тоа 187.000 денари по барања поднесени од мажи и 245.500 денари поднесени од жени. Оваа парична помош се исплаќа по разни основи и тоа: парична помош за материјална загрозеност, за болничко лекување, за елементарни непогоди и за смртен случај во семејството. Одбиени се вкупно 18 барање и тоа 8 барања од мажи и 10 барања од жени поради веќе извршена исплата по истиот основ во истата година. Барањата за парична помош ги разгледува пет члена Комисија составена од административни службеници во Општината и членови на Советот на општината (4 жени и 1 маж) и тоа според условите и критериумите наведени во Правилникот за утврдување на критериумите, условите и постапката за доделување на еднократна парична помош бр.09-151/1 од 26.01.2023 година.(Правилникот е објавен на интернет страницата на Општина Делчево).

2 .Помош на невработени лица кои тешко се снаоѓаат на пазарот на трудот

Активноста за помош на невработените лица се спроведува преку ангажирање на невработените лица во Програмата за општинско корисна работа (ОКР) и Програмата за изведување на јавни работи. Програмите се реализираат преку работно ангажирање на невработените лица евидентирани во Агенцијата за вработување, а кои им припаѓаат на ранливите групи на население, вклучувајќи ги и лицата корисници на право на гарантирана минимална помош (ГМП).

Активност	Социјална заштита на невработените лица			Одобрени средства			
	М	Ж	Вкупно	Един.износ (x9 месеци)	М	Ж	Вкупно во ден.
Ангажирани невработени лица во Општинско корисна работа 2023 за грижа на стари лица	5	3	8	13.750x9 123.750	618.750	371.250	990.000
Ангажирани невработени лица во Општинско корисна работа 2023 за помош во ОЈУДГ и народната кујна	1	2	3	13.750x9 123.750	123.750	247.500	371.500
Ангажирани невработени лица во Општинско корисна работа 2023 за помош во Дневниот центар	0	5	5	13.750x9 123.750	0	618.750	618.750
Ангажирани невработени лица по основ изведување на јавни работи	20	0	20	/	490.920	0	490.920
ВКУПНО:	26	10	36		1.233.420	1.237.500	2.471.170

2.1. Анализа на потрошениите средства за Општинско корисна работа и јавни работи за невработените лица

За оваа активност исплатени се вкупно **2.471.170** денари и тоа за ангажирање на невработени лица преку Општинско корисна работа, исплатени се вкупно 1.980.250 денари (1.584.250 денари од УНДП и 396.000 денари од Буџет на Општина Делчево) а за ангажирање на невработени лица преку Програмата за изведување на јавни работи исплатени се вкупно 490.920 денари.

Препорака: Општината во текот на објавувањето на огласите за ангажирање лица за општинско - корисна работа ќе ги поттикне и жените и мажите да конкурираат и за позициите каде има помала застапеност на жени или мажи соодветно. (користење на родово-сензитивен јазик). Исто така,

општината ќе воведе и други медиуми/средства (флаери, социјални мрежи, информативни сесии во руралните средини и сл.) за пренесување информации, освен формалното објавување на огласот со цел информацијата да стигне до сите заинтересирани страни, соодветно жени и мажи.

3. Социјална заштита на лица со попреченост, преку услуги во заедницата-Дневен центар за лица со посебни потреби

Во 2023 година отпочна реализацијата на II фаза од проектот Клуб за социјална инклузија „Интегра“, односно отпочната е директната испорака на услугата наменета за лица со попреченост. Имено во 2021 година Општина Делчево во партнера соработка со ЗГ „Бравура кооператива“ и ЈУ МЦСР Делчево, отпочна со реализација на проектот за услуги во заедницата насловен како Клуб за социјална инклузија „Интегра“. Проектот Клуб за социјална инклузија „Интегра“ е програма за вклучување на 12 лица со посебни потреби од Општина Делчево, во организирана форма на услуга за рехабилитација, професионална ориентација и социјализација, во рамките на Дневен центар за лица со посебни потреби Делчево. Причините за потребата од проектот Клуб за социјална инклузија „Интегра“ е отсуството на институционални и други алтернативни форми на услуги за возрасни лица со посебни потреби во Општина Делчево. За овој проект ангажирани се вкупно 5 невработени лица (2 дефектологи- жени, 1 психолог- жена, 1 негователка на лица со посебни потреби -жена и 1 работен терапевт - маж). Крајните корисници од овој проект се 12 лица со посебни потреби од кои 7 се мажи и 5 жени.

Преку Општинско корисна работа во Дневниот центар се ангажирани 5 лица, со работен ангажман од 9 месеци.

Во 2023 година отпочна и социјалното мапирање на лицата со попреченост, процес кој се реализира со поддршка на ЗЕЛС, NALAS и GIZ. На 04 мај 2023, ЗЕЛС објави Повик за учество на заинтересирани локални самоуправи во регионалниот проект.

Комитетот за евалуација составен од претставници на NALAS и ЗЕЛС (ЗЕЛС без право на глас), врз основа на однапред дефинирани критериуми од страна на GIZ и NALAS избра две општини кои ќе бидат вклучени во проектот: Општина Куманово и Општина Делчево. Избраните општини ќе ја добијат следната поддршка:

- ќе бидат вклучени во активности за зајакнување на нивните капацитети за примена на социјалното мапирање и принципот „Не оставајте никого зад себе“ (LNOB) со цел идентификување на потребите на ранливите лица;
- поддршка и спроведување на социјално мапирање на нивна територија, истражување кое има цел да ги идентификува потребите и проблемите на ранливите лица, лицата со попреченост, врз основа на идентификување на бариери во рамки на 5-те ризик фактори: социо-економски статус, дискриминација, управување, географија и ранливост на шокови. Во процесот на подготовкa и спроведување на социјалното мапирање локалните самоуправи ќе бидат поддржани од страна на консултантски тим;
- Извештај од социјалното мапирање вклучувајќи и препораки засновани на докази, како и предлог мерки/услуги неопходни за задоволување на потребите на лицата сопреченоност;
- поддршка во насока на интегрирање на препораките засновани на докази и предлог мерки/услуги во локалните политики, како што се социјалниот план или програма за социјална заштита; и
- поддршка за проширување на услуги за рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост, со посебен фокус на жени и девојки со попреченост.

Проектот ќе ги обезбеди трошоците за спроведување на социјалното мапирање и развој на капацитети (курс за е-учење, обука и Кластер за учење), како и трошоците поврзани со развојна услугите за рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост (развој на капацитети-обука, опрема или директни активности за социјалната услуга), во износ од 8.000 евра по избрана локална самоуправа.

Препорака: Општината ќе направи евалуација на резултатите во соработка со партните и ќе се предложат мерки за подобрување на ефектите од програмата. Исто така ќе се испитаат можностите да се обезбеди одржливост на интервенцијата, односно да се обезбеди долгорочна поддршка од страна на општината и другите заинтересирани субјекти (приватни ентитети, НВО, меѓународни донацији... и сл.), како и проширување со нови услуги за поддршка на лицата со посебни потреби

4. Детска заштита и стимулативни мерки за ученици и студенти

Во областа на детската заштита и стимулативните мерки за ученици и студенти Општина Делчево обезбедува парична помош за секое новороденче во Општината, стипендии за ученици и студенти кои потекнуваат од социјално загрозени семејства , парични награди за ученици роми, наградно патување за најдобрите ученици, и паричен подарок за секое прваче. Стипендиите се доделуваат врз основа на објавување на Јавен повик објавен од страна на општината, а целата постапка е уредена во Одлуките за доделување стипендии на ученици и студенти . Постапката за доделување парична помош за секое новороденче е уредена во Правилникот за утврдување на критериумите, условите и постапката за доделување на еднократна парична помош . Постапката за доделување на паричните награди за 10 најдобри ученици од „СОУ „М.М.Брицо“ Делчево, паричните награди за ученици Роми и парична награда за секое прваче е уредена во Правилникот за начинот , условите, критериумите и постапката за доделување на награди и признанија на Општина Делчево .

Табеларен приказ на корисници на стимулативни мерки за деца, ученици и студенти во 2023 година:

Корисници на стимулативни мерки за ученици и студенти од општината и детска заштита							
Вид на (социјална) помош	Број на корисници девојчиња	Број на корисници момчиња	Вкупно	единечен износ	вкупен износ за момчиња	вкупен износ за девојчиња	Вкупен Износ
стипендии за ученици од социјално загрозени семејства	3	4	7	1000 (x 9 месеци во годината) = 9000	27.000	36.000	63.000
стипендии за ученици со просек	10	1	11	1500 (x9 месеци во годината) = 13.500	13.500	135.000	148.500
стипендии за ученици првенци на генерацијата							

стипендии за ученици од ООУ	2	0	2	2000 (x9 месеци во годината) =18.000	0	36.000	36000
стипендија за ученик од СОУ	1	0	1	3000 (x9месеци во годината) =27.000	0	27000	27000
стипендии за студенти од социјално загрозени семејства	1	0	0	2000(x9 месеци во годината) = 18.000	0	18.000	18000
стипендии за студенти со просек	3	1	4	3500 (x 9 месеци во годината) =31.500	31.500	94.500	126.000
парична награда за 10 најдобри ученици	9	1	10	30000	30.000	270.000	300.000
парична награда за најдобри ученици роми во ООУ	1	1	2	5000	5000	5000	10000
парична награда за најдобар ученик ром во СОУ	1	0	1	10000	0	10000	10000
Парична помош за првачиња	50	55	105	3000	165.000	150.000	315000
Парична помош за новороденчиња	31	33	64	3000	99.000	93.000	192.000
Парична помош за право новороденче	0	1	1	10.000	10.000	0	10.000
вкупно	111	97	208		381,000	847,500	1.255.500

4.1. Анализа на потрошениите средства за детска заштита и стимулативни мерки за ученици и студенти

За детска заштита и стимулативни мерки за ученици и студенти исплатени се вкупно 1.213.000 денари и тоа 381.000 денари по барања на 97 момчиња и 847.500 денари по барања од 111 девојчиња. Исплатата за оваа активност е извршена по следните основи: стипендии за ученици од социјално загрозени семејства, стипендии за ученици со просек, стипендии за ученици првенци на генерацијата, стипендии за студенти од социјално загрозени семејства, стипендии за студенти со просек, парична награда за 10 најдобри ученици од СОУ, парична награда за најдобри ученици роми од ООУ и СОУ, парична награда за секое прваче и парична награда за секое новороденче. Стипендите за ученици и студенти се доделуваат со објавување на Јавен повик врз основа на:

- Одлука за доделување на стипендии на одлични ученици во СОУ „М.М.Брицо“ Делчево,
- Одлука за доделување на стипендии на ученици во СОУ М.М.Брицо Делчево кои постигнале особено висок успех во учењето,
- Одлука за доделување на стипендии на ученици прогласени за првенци на генерацијата во општинските училишта,
- Одлуката за доделување на стипендии за студенти кои студираат на државните универзитети во Република Северна Македонија .

Барањата за доделување стипендија ги разгледуваат Комисии составени од членови на Советот, општинска администрација и претставници од училиштето .

Паричните награди (парична награда за 10 најдобри ученици од СОУ, парична награда за најдобри ученици роми од ООУ и СОУ, парична награда за секое прваче и парична награда за секое новороденче) се доделуваат врз основа на Правилникот за начинот , условите, критериумите и постапката за доделување на награди и признанија на Општина Делчево. За доделување на наградите се донесува Решение од Градоначалникот.

Според Извештајот, во 2023 год. се поднесени 64 барања за еднократна парична помош за новороденче и сите се одобрени , од нив 33 се машки и 31 се женски. За секое новороденче Општина Делчево доделува еднократна парична помош во износ од 3.000 денари. Паричната награда за првото новороденче во 2023 година изнесува 10.000 денари. Исплатена е парична помош од 3.000 денари на 105 првачиња од нив 55 момчиња и 50 девојчиња.

Препорака: Врз основа на извештајот и евидентните разлики во успехот помеѓу женските и машките ученици, општината за следната година ќе направи анализа на поднесените барања и ќе организира дополнителни состаноци со училиштата за преземање на мерки за надминување на родовиот јаз во успехот. Како прв чекор ќе биде барања до училиштата за среден просек по години на девојчињата/момчињата по што ќе се организираат средби со училиштата за можностите за преземање на дополнителни мерки.

Табеларен приказ на Програмата за социјална заштита за 2023 година, по ставки:

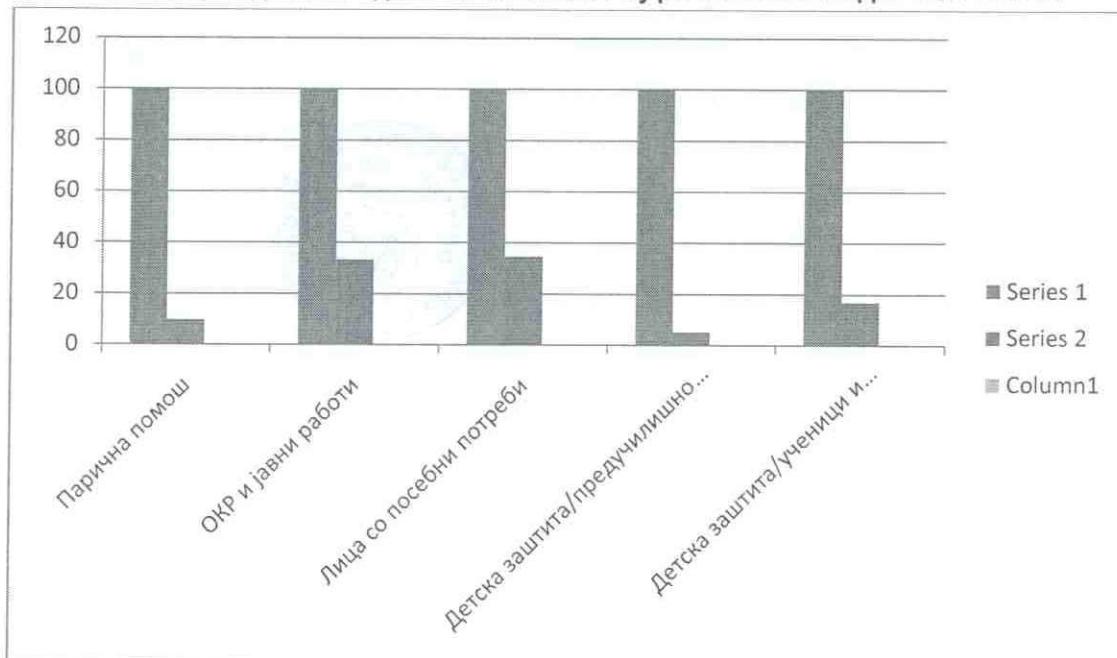
Ред.бр.	Активност	Период на реализација во 2023	Предвидени средства во денари	Исплатени средства
1.	Парична помош и обезбедување на посебни мерки и услуги за социјална превенција и заштита за одредени категории на лица	Континуирано во текот на целата година	780.000	727.772 од Буџет
2.	Помош на невработени лица кои тешко се снаоѓаат на пазарот на трудот Општинско корисна работа и јавни работи за невработените лица	Од Јануари до Ноември 2023	1.720.000	2.471.170 (ОКР 1.584.250 од УНДП 396.000 од Буџет) (Јавни работи 490.920 од Буџет)
3.	Помош и грижа за лица со посебни потреби	Континуирано во текот на целата година	2.575.954	2.575.954 од МТСП
4.	Детска заштита/ Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание	Континуирано во текот на целата година	475.000	385.000 375.000 од МТСП 10.000 од Буџет
5.	Детска заштита/ученички, студентски стипендии и награди	Од Јануари до Септември 2023	1.660.000	1.255.500 од Буџет

		ВКУПНО:	7.510.954	7.415.396
	Од Буџет на општината	ВКУПНО:	3.269.000	2.880.192

VI. Буџетска анализа (Вкупната вредност на Основниот буџет на Општина Делчево за 2023 година изнесува 102.094.000 денари, со ребалансот истиот изнесува 126.845.582 денари)

Вкупната вредност на Програмата за остварување на социјална и детска заштита на општина Делчево 2023 година изнесува 7.510.954 денари (121.144 евра), (5,92 % од основниот буџет на општината), односно проектираната вредност на Програмата која ќе се исплаќа од Буџетот на Општината изнесува 3.269.000 денари, (52.725 евра), (2,57% од основниот буџет на општината). Во 2023 година реализацијата на Програмата за социјална заштита изнесува вкупно 7.415.396 денари односно само со средства од буџетот 2.880.192 денари. При тоа за Парична помош и обезбедување на посебни мерки и услуги за социјална превенција и заштита за одредени категории на лица 727.772 денари (11.738 евра) и изнесува 9,81 % од вкупната реализирана вредност на Програмата, за Општинско корисна работа и јавни работи за невработените лица 2.471.170 денари (39.857 евра) и изнесува 33,32 % од вкупната реализирана вредност на Програмата, за Помош и грижа за лица со посебни потреби 2.575.954 денари (41.547 евра) и изнесува 34,73 % од вкупната реализирана вредност на Програмата, за Детска заштита/ Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание 385.000 денари (6.209 евра) и изнесува 5,19 % од вкупната реализирана вредност на Програмата, за Детска заштита и стимулативни мерки за ученици и студенти 1.255.500 денари (20.250 евра) и изнесува 16,93 % од вкупната реализирана вредност на Програмата.

Графички приказ на средствата предвидени за Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година во однос на основниот Буџет на Општина Делчево за 2023

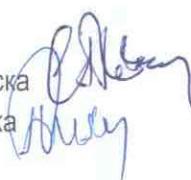

VII. Заклучоци и препораки

Социјалната заштита е област која бара постојано прилагодување и адаптирање, како на потребите на корисниците, така и кон реалните можности на општината и државата. Системот на социјална заштита како поддршка на граѓаните кои се во социјален ризик треба да обезбеди услуги со кои ќе се овозможи не само ублажување на последиците туку излез од настанатата состојба. Оваа цел може да се постигне преку развиена мрежа на даватели на услуги на централно и на локално ниво, преку активно вклучување на невладините организации. Во делот препораки упатуваме на следното:

- Редовна и континуирана соработка со Центарот за социјална работа и Центарот за вработување во смисла на континуирана размена на податоци, воспоставување на механизми за информирање и изработка на заеднички стратешки документи,
- Децентрализација на социјалната заштита на локално ниво односно политиките од социјална заштита од национално ниво да се делегираат на општините. Со децентрализирана власт ќе им се овозможи поголема одговорност и можност на општините за остварување на социјалната заштита на граѓаните на локално ниво. Имено општините се тие кои се чекор поблиску до реалните проблеми на ранливите категории граѓани. Сето тоа ќе се постигне со фискална децентрализација која ќе овозможи полесно и директно помагање на граѓаните,
- Формирање на сервисни услуги од страна на овластени даватели на услуги, преку делегирани надлежности на невладините организации кои работат на полето на социјалната заштита. Сервисните служби имаат низа предности меѓу кои и директната услуга кон корисниците во нивните домови, што посочува на вонинституционална грижа за ранливите категории граѓани и овозможува нивна поголема интеграција во општеството.

Изработил: Советник Сузана Петровска
Одобрил: Секретар Билјана Прачкоска

ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

Градоначалник

Горан Трајковски

Врз основа на член 11 став 1 алинеја 8 од Законот за социјална заштита („Сл.весник на РСМ“ бр.104/2019, 156/2019, 275/2019, 302/2020, 311/2020, 163/2021, 294/2021, 99/2022, 236/2022 и 273/2022) и член 36 став 1 точка 9 од Законот за локална самоуправа („Сл.весник на РМ“ бр.5/2002), Советот на Општина Делчево, на својата 31. седница, одржана на ден 31.01.2024 година, донесе

ЗАКЛУЧОК
за усвојување на Извештајот за реализација на
Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2023 година

1. Се усвојува Извештајот за реализација на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за година бр.09- 464/1 од 24.02.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Сл.гласник на Општина Делчево“.

Број 09- 207 /1

31.01.2023.

Делчево

СОВЕТ НА ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

Претседател,

Гоце Попов

[Handwritten signature of Goce Popov]